

ПЕРЕДПЛАТА

на „Буковину“ виносить
на цілий рік 10 зр. — кр.
на чверть року 2 „ 50 „
місячно 1 „ — „
для заграниці 20 рублів або
40 франків.

Поодинокі числа по 6 кр.
в бюрі газет Л. Горовіца в
Чернівцях, ул. головна ч. 17.

БУКОВИНА

ВИХОДИТЬ

щодня крім неділь і ру-
ських свят о год. 5. по пол.

Редакция і Адміністрация
„Буковини“ находит ся в
Чернівцях (ул. Петровича
ч. 2.)

Оголошення приймає ся за
оплатою 6 кр. від стрічки;
а в „Надісланім“ по 10 кр.
від стрічки.

Вандрівні учителі рільництва.

—0—

(Далше).

Вже в справозданю Виділу краєвого рільництва в останніх десяти літах дуже розширилася ся; а що чим раз більше стали цінити добродійний вплив її на господарку рільничу особливо у посідачів дрібних господарств, то взялись її дуже підпирати всі, так правительство як і сойми і товариства рільничі, як також і інші рільничі корпорації. З розширенням і розгалуженням вандрівної науки рільництва іде рука в руку і розвиток інституту вандрівних учителів. Після справоздання міністерства рільництва було в Австрії в р. 1894-ім не менше як 314 вандрівних учителів рільництва, межі тими 29 сталих учителів, а 285 інших осіб (директори і учителі господарських шкіл, урядники товариств рільничих, учителі народні, дідачі, священики*), ветеринарі і т. д.), котрих уживано до вандрівної науки рільництва.

*) Якось ми зовсім не чули, щоб рускі священики займали ся вандрівною наукою рільництва, а прецінь знаємо, що є у нас знамениті до того сили. У інших краях, як бачимо, стан духовний сему зовсім не стоїть на перепоні. А ну-ж і ми! Ред.

Із тих 29 сталих учителів рільництва припадає на Австрію довшню 4, на Сольногород 1, на Тироль 3, на Стирію 2, на Каринтію 1, на Країну 2, на Побережжя 4, на Дальматію 2, на Чехи 3, на Моравію 2, на Галичину 5. Лише в Австрії горішній, Форальбергу, Шлеску і на Буковині нема сталих учителів рільництва. Вже сама тота обставина може служити найліпшим доказом, яку ціну прикладають вандрівній науці рільництва трохи не у всіх краях австрійських. І не диво. Після § 1. статуту предложеного Виділом краєвим вис. Соймови мали-б стати учителі рільництва на Буковині дбати про піднесення рільництва таким чином, що ширили-б і розповсюджували-б знане і розуміне рільництва і словом і ділом підпирали-б рільничі змагання. Після § 4. того статуту ставляє ся їм ось яку задачу: впливати на розвиток рільництва і всіх галузів его взагалі, а особливо ширити знане рільництва, бути по-радником хліборобови у всіх справах рільничих, словом і ділом наставати на те, аби хлібороби наші ліпше дбали про рільництво і его плекали.

Особливо-ж мали-б они після §. 5-го:

а) учити хліборобів про землю, про її склад і значіне яко жерела дорібку, як її справляти, як силу родючу в ній утрима-

ти; показувати, як в кожній околиці з о-сібна повинно ся ходити коло землі, аби піднести її родючість; а особливу увагу звертати на гіоєне, на важність обірнику, на користи розумного збирання, складання, роблення і уживання гною; навчати, як закладати взірцеві добрі гноївки і наставати на те, аби їх хлібороби заводили у себе;

б) розбуджувати змисел хліборобів, аби витворили собі якусь господарську систему, змисел для меліораций, комасованя, для піднесення господарського будівництва, для заведення добрих і потрібних машин і знарядів, доброго насіння, штучного гною і т. п. і в тім всім помагати хліборобам словом і ділом;

в) вказувати на те, як можна без побільшення коштів продукції добути із землі і що-до скількості і що-до якості далеко більше плодів, а то через ліпший добір насіння, через вчасне і старанне справлене землі, через ліпший засів і старанні жнива; розясняти користи ручних робіт в господарстві і їх значіне;

г) всіма силами пильнувати, щоб наші хлібороби розуміли ховати гарну худобу, її плекати, держати, кормити і то всю домашню скотину (товар, безроги, вівці, коні, дріб), і вкупі з тим навчати, сіяти добру пашницю, справляти сіножати, вихіснову-

Українська літопись.

Допись „Буковини“.

—0—

Добродії Іваненко і Бродський.

Починаємо нашу літопись звісткою дуже радісною і беручи її з Харківського „Южного Края“ щиро бажаємо, щоб вона була певною. Річ відома, що між Катеринославською шляхтою не вельми багачко людей з демократичними думками. Відомо знов і те, що російський уряд, підбивши під себе степи Запорожської Січи, щедро роздавав їх і шляхті і чужинцям-зайдам, найпаче Німцям. Нарешті знаємо, що хоча по Катеринославщині чимало ще земель „державних“, а проте християни там так бідують на землі, що велика сила людей переселилась в Азію через недостачу землі в рідній країні. Відома ще й та річ, що німецькі зайди останнім часом (до року 1893) вельми пильнували купувати землі у Катеринославських панів, я. пр. у графині Ігнатової (жінки Київського генерал-губернатора) вони купили за одним заходом кілька десятків тисячів моргів землі. Шляхта Катеринославська так була злякала ся німецької купівлі, що вдавалась до царя Олександра III. з проською, аби заборонив Німцям купувати землі у шляхти на Катеринославщині.

Не відомо, що стало ся з тією проською, але стріваємо факт, з якого можна гадати, що доля повернула ся спиною до німецьких зайдів.

Так от н. пр. зайди Німці заставили були в харківському банку за позичку 3450 десятин землі в Олександрівському повіті, та — чи наумисне чи ні — і не спромогли ся викупити. Банк пустив ту землю на ліцитацію і продав її володареві великої власности земельної, О. О. Іваненкові. Про нас такий факт байдуже-б; нема чому тут радіти, нема чого й жалкувати. Але радощі наші починають ся з того, що д. Іваненко куплену землю передав колишнім крепакам свого батька, з умовою, щоб християни по спроможности і тоді, коли їм то буде зручно виплачували ему ті гроші, що він заплатив в банк!

Тут тільки й можна сказати: помножи, Боже, сторицею таких Іваненків! От тільки коли би християнам не трапила ся яка така „закавка“, як та, що трапила ся у Києві з подарунком Бродського. Київський мільонник Лазар Бродський, жид, подарував 120.000 карб., щоб міська дума (рада) заснувала на ті гроші позичковий банк для убогих ремісників. Дума уложила статуту банка і послала до міністра фінансів, щоб затвердив. Але д. Вітте вернув статут, не затвердивши і вимагаючи деяких перемін. Про нас байдуже переміни чисто фінансового змісту; але не можна нам не звернути уваги, що міністер, відповідно бажанню київського генерал-губернатора, до отсеого доброго і гуманного діла примішав „обрусеніє“ і юдофобство. Граф Ігнатов вимагає: раз, щоби директором банка, его помічником і радними були тільки християни (отже щоб не були жида), і друге, щоб на кандидата на радних дозволено було приймати тільки одного

жида... Дума спитала у Бродського, яко головного і єдиного осадного банка, якої він про се думки? Бродський дав вельми цікаву відповідь і таку, що з нашого погляду надає ему великої шани і поваги. „Я — відповів Бродський — сам жид, так чи можна-ж мені згодити ся, щоб на мої гроші жидам отак обломлювано їх права? Досить буде, щоб статуту вимагали, аби до банкового уряду вибирали людей, не вважаючи на їх релігію, але з тих тільки, яким не заборонено жити в Києві...“

Не відомо, що буде далі, але вже й досі велика шкода, що адміністрация більш двох років гальмує добре діло, не даючи ему перейти в жите... А що-до відповіді д. Л. Бродського, то ми рекомендуємо нашим Українцям розжувати її і запам'ятати. Sapienti sat!

Здасть ся, не треба подавати фактів, з яких ми вважаємо потрібним зробити таку рекомендацію; таких фактів стало би і Дніпер перегатити.

Як дві московські часописи сперечали ся про галицьких Русинів.

Торік одна з Київських обрусительних часописей викинула була такий „вибрик“, що люди легковірні справді поняли були віри, що „Київское Слово“ стане боронити потреби України з національно-культурного погляду. Приводом до таких сподіванок і до забути про те, що часопись Афиногена Антоновича була таким же ворогом всего українського, як і батько її „Києлянин“, стало ся от що:

вати мудро молоко; заводити молочне господарство;

д) ширити знанє, як управляти садом, яриною, як обходити ся з пчолами; намагати до того, щоб тими річами уміли займатися люди, яких годі ужити до тяжкої господарської роботи, ізза чого могли-б хлібороби мати великий хосен; старати ся, щоб громади закладали шкільки дерев овочевих, огороди шкільні, взірцеві пасіки обсаджували гостинці, дороги садовою, і підширати їх в тім радою і ділом;

е) будити зміел хліборобів для спілок господарських (кас позичкових і шадничих системи Райфайзена, спілок для годівлі худоби, спілок молочних, спілок для закупки машин, спілок водних), зміел для завязування повітових і місцевих товариств господарських і звязків тих товариств; старати ся, щоб такі товариства закладали і помагали їм в тім словом і ділом;

є) звертати увагу хліборобів на важність і значіне промислу домашнього вказувати на хосен, який з того могли-б они і їх родини мати особливо в зимовій порі, де нема жадного зарібку на поли;

ж) ознакомлювати хліборобів з найважнішими уставами і приписами і заведеннями для плекання, піднесення і охорони культури краю, і поясняти їм хосен приписів огневої поліції і убезпечень (від огню, граду, убезпечень худоби).

Маючи се все перед очима і зважавши, які користи, який великий хосен могли-б принести нашим хліборобам сталі фахово образовані учителі рільництва, коли-б они сповнили бодай частину із тої загаданої для них праці, чи-ж можна тут з чистим сумлінням ще на довні літа лишити наших хліборобів без тих всіх користей? Уважайте, панове, що в нашім краю найбільше і переважне число мешканців се самі хлібороби, і то хлібороби, що, як Вам звісно, газдують ще зовсім по старосьвітеки! Перше така старосьвітека господарка могла ще сяк-так хлібороба виживляти. Але загальні

обставини життя тепер значно змінили ся, і з поступом культури змінять ся они ще більше. Малий хлібороб не зможе серед тих змінених обставин життя, де всі другі поступили, а він самотин лишив ся з своєю первісною низькою господаркою, виїти на своє, як він вже і тепер понайбільше не годен з свого господарства вижити. Наслідки такого стану просто страшні. Та-ж хлібороби се підстава державного порядку! Але-ж мужики самі з себе не годні здобути ся на якийсь поступ в своїм господарстві. Чи-ж можна тут тим чинникам в житю нашім державнім, що мають дбати про лад і порядок і за се відповідають, чи годить ся їм, полишити і на дальше хліборобів самих на себе, так як се доси було? Треба доконечно хліборобам помогти і то чим скорше, тим ліпше, аби відтак не було за пізно. Не хочу тут вказувати по-дрібно на різні агітації, які вже тепер між сільським народом ширять ся, не хочу входити в тоту справу, як і чому ось не давно тому опанувала наш нарід сільський проста горячка еміграційна, а лиш отсими натяками хотів би кликнути: Памятайте! тим панам, що на лад струся сховавши голову перед небезпеченством під крило, не хочуть нічого видіти, що дїе ся межі народом і гадають тим чином виратувати ся з небезпеченства. Памятайте, панове, бо біда не жде! Нічого не треба залишити, що могло-б нашим хліборобам помогти! А найліпшу поміч могли-б ми хліборобам подати, коли-б завели таку інституцію, котра годна була-б надати мужикам більше відпору силі, зробити їх економічно кріпшими і незалежними, збудити в них віру у власні сили; а се зможе вдїяти лиш інституція фахово образованих вандрівних учителів рільництва.

(Конець буде).

НОВИНИ.

ЧЕРНІВЦІ, дня 24. лютого 1896.

Іменованя. Фінансовий надсвітник і прокуратор др. Віктор Корн іменованій судовим надсвітником у Львові. — Суплентом при черновецькій гімназії іменованій Франц Папак з Відня.

Відзначене. Судовий ад'юнкт Петро Левицький одержав при нагоді переходу на супочинк титул секретаря ради.

Вчера в неділю руска громада черновецька обходила засноване своєї друкарні гостиною в Народнім Домі. Зібрало ся з 50 осіб, старих і молодих, разом з персоналом друкарні, і провели час на сердешній розмові. Всіх радувала отся невидана у буковинських Русинів новина: своя друкарня, всі поклали на ню великі надії. Зноміж різних щирих тоастів годить ся піднести передовсім привіт п. Іларіона Окуневського, сеньора нашої громади, котрий у своїм привіті вказав на вагу праси і значіне друкарні. Ся щира гостина, яка вчера відбула ся, свідчила як найлучше о солідарности черновецької рускої громади і о її правдивім демократизмі. Тут високопоставлені урядники і достойники сиділи поруч складачів друкарні, бажаючи, аби усіх робітників коло видавництва „Буковини“ лучило передовсім почуте, що працює ся для чесної народної справи. Дай Боже, аби таке почуте у нашій громаді і дальше панувало, так як доси.

Еміграційна горячка обхопила широкі круги місточка Залозець і доохрестних сіл. З Залозець вибирає ся до Бразилії дуже багато людей, ціле Збаражске передмісте хотіло би ви-емігрувати. З Маркополя виїхало доси кільканайцять родин, а вибирає ся в похід за океан майже половина села. Письма від давніших емігрантів, переважно фальшовані, піддержують еміграційну пошесть. Всі ради і намови нічого не помагють. Збаламучені селяни вірять скорше всяким нісенітницям і байкам, як раді хочби й найчестішого і найбільше їм прихильного чоловіка.

На драматичнім конкурсі у Києві, розписанім українським драматургом і артистом Марком Кропивницьким в 1893. році, признано першу премію в квоті 500 рублів звістному писателеви Михайлови Старицькому за драму „Богдан Хмельницький“, а другу премію в квоті 250 рублів рівно-ж зному писателеви Василю Чайченкови за драму „Ясні Зорі.“

Антонович, ставши товаришем міністра фінансів, продав торік свою часопись Київському крамарю і власникови дуже доброї друкарні, Степану Кульженкови. Останній, уважаючи єдине на матеріяльну сторону, запросив до праці в своїй часописі д. Науменка, редактора „Кіевской Старини“, і товаришів его, перемінив на ліпше папір і кліше, але редактором — не скажемо, чи *de jure* чи і *de facto*, лишив ся той самий Богданов. З чого-ж тут можна було виводити сподіванки на „Кіевское Слово“, яко на орган України, хочби й чужою мовою?

Правда, надруковано в „Кіев. Словѣ“ одну чи дві дописи з Галичини, але-ж разом з тим з приводу Галичини виникла полеміка між „Кіев. Словом“ а „Кієвлянином“ і показано людям, що „Кієвлянин“ швидче, ніж Кульженкову часопись можна називати „маларасейською“ газетою. „Кієвлянин“, скалячи зуби, говорив просто, що Росії-б то зовсім не треба тих повітів, що зовуть ся Галичиною. Глумлячись далі з українського слова і літератури і з заходів Галичан коло науки мовою народною, професор Піхно радив австрійським „руським“ покинути працювати коло рідної мови народної, а взяти мову, літературу і науку з Росії „на багатій російській мові.“

„Кієвському Слову“ здало ся, що воно справді принципіально розходить ся з своїм „батьком“ в поглядах на Галичину, і воно в ч. 2819 почало вразумляти проф. Піхна, що глум тут зовсім не до речі, що в сій справі треба говорити серіозно і треба уважати, що хочби галицькі Русини й бажали, то їм не можна

жадним чином запровадити у себе в житє і школу російську мову і літературу.

Сказавши таку „велику“ а до того і таку „нову“ істину, „Кієв. Слово“ додало, що воно „не хоче пророкувати протє, чи потрібні нам (т. є. Росії) оті повіти (т. є. Галичина) чи ні. Не станемо розбирати і того, — каже далі Кульженкова часопись — чи потрібні вони, ті повіти, нам тецєр, чи ні, а скажемо тільки, що Галичанам (мабуть самим Русинам тільки, чи взагалі Галичанам?), яко одноплемінним нашим братам і частині великого „руського“ племені, ми бажємо боронити свою національну самобитність і коли вони зуміють оборонити її, так з того буде хоч і маленкий, а всеж таки „выиграш для общерусскаго дѣла.“

Отак-от!

Хиба-ж тут така принципіальна ріжниця з тим, що говорив і „Кієвлянин? Нема її, а коли й є, так на користь „Кієвлянинові“, бо він каже просто: Росії не треба Галичини! — а „Кієв. Слово“ каже: „Не будемо говорити, чи треба, чи не треба тепер“. Значить: колись би то й треба буде? „Кієв. Слово“ каже, що не треба будувати плянів про „вдвореніє в Галичї теперь литературнаго русскаго языка“. Знов виходить, що тільки тепер не треба, а на далі як?

Звісно, доки Галичина не залежить від російських поліцмаїстрів і цензорів, так просто таки було-б нісенітниця виводити про неї всякі пляни. Але ми питаємо „Кієв. Слово“, нехай воно відповість нам просто, щиро, не по езопов-

ськи, не лицемірно, не двоячись душею: що коли-б доля покарала Галичину і кинула її в руки Росії, то як тоді треба би було чинити з мовою і літературою Русинів? Чи лишити її, чи підбити під закон з 18. мая 1876 року?

От де питанє принципіальне і коли „Кієв. Слово“ не хоче, щоб про нього думали недобре, нехай дасть принципіальну відповідь, не на тепер тільки, а на всі часи.

Відважні Українці.

Легковіре, що дехто з Українців пристав до „Кієв. Слова“, нас зовсім не дивує. Пекельні утиски і пряминованя до „общеруської“ культури та важкі кайдани над словом українським так допекли тим Українцям, у яких зберегло ся в серці хоч зернятко любови до рідного краю, що вони охоче їмуть віри всякій поголоєцї, яка сприяє їх патріотичному бажаню.

От і другий тому приклад:

Торік, здаєть ся, в грудні, організовано в Києві нове товариство „Артистическо-литературное общество“. І знов пішла поголоєска, що отсе товариство не забуде і українського слова і перш за все помяне батька народно-літературної української мови. Прийшов час відчинити товариство. На перших зборах виступив з промовою автор „Особенностей малорусской рѣчи“, та між иньшим і каже, звісно, по російському: „Позаду нас стоїть мунуде; воно стоїть у Києві яко свідок тієї ролі серіозної, яку нераз ставляв Київ в історичній долі отчизни (?); у Києві перше зріє той питомник освіти, з яко-

Прелімінар міста Чернівців на 1896 р.

Після предложеного бюджету виносять звичайні доходи Чернівців 382.595 зр., а надзвичайні 29.125 зр., розходи звичайні виносять 462.015 зр., а надзвичайні 23.700. Недобір 73.995 зр. має покрити ся через підвишене міських податків. Фонд водопроводів виносить 59.500 зр., а фонд каналізаційний 22.700 зр.

В черновецькій міській раді питав ся др. Штраухер на останньому засіданні, як стоїть справа нового театру і електричного трамваю. Бурмістр відповів, що досі не наспіла ще концесія з міністерства на трамвай, отже тяжко передвидіти, чи до означеного речинця (1-го червня с. р.) будова трамваю буде готова; однак посол до ради державної др. Ротт обіцяв сю справу припинувати в міністерстві. Що-ж до нового будинку театрального, то обіцяв бурмістр сю справу дати як найскорше під раду батьків міста.

Тиф у Чернівцях. В однім з найліпших заїздних домів черновецьких, в готелю „під чорним орлом“, дучили ся сими днями чотири випадки занедужання на тиф. Коли в сій справі запитано бурмістра, він відповів, що справді оно так є. В стравах найдено бакції, але то треба приписати відновленню локалю, бо при чищеню стін вийшли ті бакції на воздух і так дістали ся до страв. Міські лікарі піддали згаданий готель докладній дезинфекції і зарядили всю можливу осторожність.

Цукор подорожжє. Сими днями зробили чеські цукроварники картель (змову), і піднесли ціну цукру о одну корону (50 кр.) від 100 метричних сотнарів. За 100 метр. сотнарів платити ся в Празі в сім місяці 34-50 зр.; в місяці марті буде платити ся 34-75 зр., а в квітні вже 35-25 зр. Від початку сего року се вже четверте підвишене ціни цукру. Ще в падолисті м. р. платило ся за цукор 29 зр. від 100 метр. сотнарів, а тепер що раз то підвишає ся та ціна і нема навіть надії, щоби оно на сім скінчило ся. Характеристичне се, що коли недавно так голосні скарги на упадок цукроварства умовили, не чувати нічого, щоби фабриканти цукру підвишили заплату за бураки рілникам...

Тута коня за військовою службою. Незвичайно цікавий випадок дучив ся недавно в німецькій кріпості Мецу. З форту Мозель продано старого коня, котрого купив селянин, мешкаючий 36 кілометрів (до 5 миль) від міста. На другий день рано зголосив ся кінь іржанем коло дверей стайні в Мозель. Дезертери не подобало ся цивільне жите, отже втік зі стайні свого нового

го вийшла ціла лава робітників на ниві науки, письменства і шутки. В нашому краю наш вічний Боян... (на сім слові Українці мабуть аж дух притаїли, сподіваючись почути наймення свого великого Бояна, Шевченка! Овва! Марна надія!) — просивав пісню, мовив далі оратор, о полку Ігореві“...

На сам кінець п. Науменко висловив, що заданем нового товариства є „обосновати своє розвитє на совершенствованіи всіх тѣх добрых начал, что составляет наше родное, самобытное в области литературы и искусства, привывая к нему и все то, что составляет приобретение общечеловѣческой мысли.“

Добре! на віки добре! чого й ліпше! — ладен був гукати кожен Українець, обіймаючи оратора. Але-ж після сїєї промови читали тільки російські твори і нї єдиного рідного! немов на тій мові, якою сьпівав Боян своє „Слово“, не було й нема нічого написаного... Грали варяцькі музичні, сьпівали арії з опер, та не українських... Про музику Лисенка, про народні українські пісні й згадки не було...

(Кінець буде).

власителя, перебіг вночі 36 кілометрів дороги, щоби вернути до старих властителей. Сей случай є доказом, що коні при кавалерії знають добре околицю, а видко, що з тим конем обходили ся добре.

З Кієва нам пишуть, що Кияни не дуже то плачуть за погорівшим театром. Всі они були на пожарі і розглядаючи пожежу раділи, що нарешті по 40 літах свого істнованя „проклята коробка“ згоріла. Справді радіти можна. Здає ся, не було нічого небезпечнішого для людського життя, як київський театр. Коли-б він займив ся 15 хвилин скорше, то з 900 людей, що були в театрі, більша половина була би згоріла; може би лиш 10 проц. виратувало ся. На щастє Киян, як заняв ся театр, в нїм був один тільки сторож. Тепер — пише наш дописуватель — маємо надію, що в нас буде краший театр. Справді, дума вже міркує, де би его строїти і на які кошти. Чотири роки назад французке товариство брало ся збудувати Киянам театр, але Кияни не схотіли. Тепер кажуть, щоб збудувати театр на власні кошти (городські), не розкішний, але безпечний.

Страшний вибух динаміту дучив ся з полудня 19-го с. м. в Йоганнесбург, головнім місті африканської республіки Трансвал. На двірці залізничнім стягано поїзд товаровий, до котрого мали причепити вісім вагонів з динамітом. Нараз динаміт у всіх тих вагонах вибух, а на тім місці вчинила ся яма на трицять стіп глибока. Всі доми в окрузі півмилевим зрівнали ся з землею, ціла часть міста знищена, число жертв має бути велике. До вечера добуто сорок пошарпаних трунів, а більше як дві сотки людей поранених лежить в шпиталях. Вибух мав наступити в наслідок довгого виставленя динаміту на сонці.

Через неосторожність. Минувшого четверга, дня 20-го с. м. згоріла в Садагурі стара гр.-пр. церков до тла. Нічого не можна було спасти; а що церков була із старого дерева, то годі було щось з внутрішнього урядження уратувати, бо кожної хвилі міг спорохнавілий бальок впасти комусь на голову і убити. Церков була обезпечена, але лише на низьку ціну. Як кажуть, став ся причиною огню паламар, котрий лишив мабуть незагашену свічку. Огонь сей наполохав особливо молодіж шкільну. Стало ся н. пр., що крик про огонь дійшов до класи учительки п. Стефанії Окуневської, де було 110 малолітніх дітей. Комната класи така мала, що частина дітей мусить все стояти, переходу доброго нема, а діти з класи треба випускати по одному. То діти в сій класі на крик про огонь кинули ся втікати і лише притомності п. учительки треба заздити, що не стало ся якого нещастя в стиску. Йї удало ся налякани діти здержати і помалу випустити з класи.

Дрібні вісти. Вовки, як пишуть з турчанського повіта, появили ся в великій кількості в тамошних горах в охрестности Лімпої і Лютовиск. Они волочать ся цілими громадами, а вночі заходять до сіл між хати, так що люди боять ся виглянути на двір. В селах забирають хижі напастники найбільше псів. — Командантом буковинської краєвої жандармерії в Чернівцях іменований майор Людвик Базилевич фон Гафнерсбург з Перемишля. — Полковник 45-го полку піхоти Ромуль Унчовський перейшов в стан сталого супочинку. — Померли в Чернівцях міський інженер в пенсії Іван Зелезний в 69-ім році життя; — в Стрию кн. Володимир Пузина, властитель дібр в стрийськїм повіті, стрийко кн. єпископа краківського.

Наука, штука і література.

—0—

* З товариства ім. Шевченка. „Записки Наукового товариства імені Шевченка“ перемінено з початком сего року на видавництво періодичне (дво-місячне). В минулому році вийшло „Записок“ чотири книжки, в сім же році має вийти шість, кожда в обемі 12 аркушів друку. З огляду, що „Записки“ висилають ся членам товариства безплатно, ухвалив виділ

вкладку річну піднести з 3 зр. на 5 зр., а знизити одноразове вписове з 2 зр. на 1 зр. (Розуміє ся, тая зміна єсть лише проектом виділу, а порішене належить до загального збору членів товариства). — Крім „Записок“ має товариство в плані видати в році 1896-ім два томи збірників матеріялів етнографічних, один том апокрифів і один том правничих теоретичних студій під редакцією д-ра Костя Левицького (в обемі 10—12 аркушів, на місце „Часописи правничої“), два томи Жерел до історії України-Руси і один том пам'яток історичних (monumenta). — Етнографічні матеріяли, прислані досі наук. товариству ім. Шевченка, порішено вислати до оброблення звістному етнографови-фольклористови Федорови Вовкови в Парижі. Крім періодичних видавництв товариства („Записок“ і Зорі“) друкують ся тепер накладом товариства: Пам'ятки українсько-руської мови й літератури, том І. Апокрифи старозавітні, уложені д-ром І. Франком; — Жерела до історії України-Руси, Том II. Люстрації земель Перемиської й Сяноцької уложив М. Грушевський; — Етнографічний збірник, том II.; — Історична бібліотека, том XVIII, (докінчене Костомарової монографії „Мазепа і Мазепинці“ і студія В. Антоновича „Останні часи Козаччини на правім боці Дніпра“.

Ті цікаві вісти подає „Зоря“ ч. 3.

* * *

* Число третє „Зорі“ з сего року містить такі статі: Поезія В. Масляка: Поклик, переклад слова о полку Ігоревім Панаса Мирного, переклади поезій Кононіцької — В. Щурата, поезія М. Вороного і Богдана Ленкого; відтак продовжене оповідання М. Коцюбинського „Для загального добра“, продовжене повісти Д. К. „Даремна Надія“, переклад Грінченка (Чайченка) Шілерової Марії Стюарт; Жінки на чигиринськїм дворі в другій половині XVII. віку — д-ра Ролле (Лукича), Листи з Криму О. Кониського, Сьвітла й тіни В. Щурата, некрольог Михешича з портретом; записки, вістки і замітки, хроніка і бібліографія. Незвичайно богате і інтересне се число має ще такі образки: портрет Хмельницького роботи Матейка, рисунок І. Івасюка: Хмельницький по Зборівській битві, рисунок К. Лебедева: Бояри бунтують ся против Настасі, повірниця кн. Ярослава Осмомисла.

* * *

* Україна ingredienta, (по поводу еміграції) суспільно-політичний ескіз, написав Юліан Бачинський. Львів 1895. Сторін 140, 8-ки. Ціна 60 кр. — Під таким заголовком появил ся минувшого місяця у Львові, яко четвертий випуск універсальної бібліотеки, видаваної Денисом Лукіяновичем, праця молодого письменника, з котрою ми познакомимо небагом читателів ширше.

* * *

Neue Beiträge zur Ethnologie und Volkskunde der Huzulen. Von Dr. Raimund Friedrich Kaindl. Ся нова праця заслуженого етнографа вийшла окремою відбиткою з числа 5. і 6. часописи Globus (сторін 10, великої 4-ки). В тексті находимо рисунки: бурдей на полонині, хрест горівчаний у Фрасині, гуцульський дім в Шипоті і в Ясенові, Гуцул з Устерік, карби на палиці (яко рахуба), орнамент (риба) на писанці і Гуцули з Плоски на конях. Праця та єсть доповненем до давних студій д-ра Р. Кайндля про Гуцулів. Відбитка коштує 40 кр. в книгарні Пардінї в Чернівцях.

Телеграми „Буковини“.

—0—

3 дня 24-го лютого 1896 року.

Відень. Цісар від'їхав полудневою залізницею на Кап Мартен в гостину до цісаревної.

Софія. В добре поінформованих кругах говорять, що президент собрания Тодоров стане міністром справедливости, Начович міністром рілництва, а президент міністрів Стоїлов перебере в внутрішніх справ ще управу заграничних справ.

Ціни збіжжя і других продуктів.

Дня 22-го лютого 1896.

	Львів.			Чернівці.		
	від	до		від	до	
Пшениця . . .	7.30	7.80	від 7.60 до 7.70			
Жито . . .	6.25	6.50	" 6.20 " 6.25			
Ячмінь бров. . .	5.—	6.—	" 4.80 " 4.90			
Ячмінь простий . . .	4.50	5.—	" 5.50 " 5.75			
Овес . . .	5.30	5.90	" 5.10 " 5.25			
Ріпак . . .	8.20	8.75	" 9.25 " 9.50			
Горох . . .	6.—	8.—	" 5.— " 6.—			
Вика . . .	0.—	0.—	" 0.— " 0.—			
Льнянка . . .	0.—	0.—	" 0.— " 0.—			
Біб . . .	0.—	0.—	" 0.— " 0.—			
Бобик . . .	4.25	4.75	" 0.— " 0.—			
Гречка . . .	0.—	0.—	" 0.— " 0.—			
Конюшина черв. . .	25.—	32.—	" 29.— " 33.—			
Конюшина біла . . .	45.—	65.—	" 0.— " 0.—			
Конюш. шведск. . .	30.—	40.—	" 0.— " 0.—			
Кукуруза нова . . .	5.—	5.50	" 4.55 " 4.65			
Хміль 00.— 00.— злр. за кильо у Львові окочита за 10.000 літрів	12.50—12.75					

Літературне Товариство
„РУСКА БЕСІДА“

в Чернівцях,

улиця Петровича число 2,
має на складі:

„Ілюстровану бібліотеку“

для молодіжи, міщан і селян, редаговану
Омельяном Поповичемроку 1886, 1887, 1888, 1890, 1891, 1892,
1894, по 1 зр. 20 кр. за рочник, а всі 7
разом за 7 зр.

З пересилкою поштовою 7 зр. 30 кр.

„Дністер“

товариство взаїмних обезпечень

у Львові ул. Валова ч. 11.

перше і одинокє руске товариство асекураційне, припоручене Вєч. Духовенству і всім вірним через Впрєосєв. Митр. і Прєосєв. Еп. Ординарияти всіх трєх галицких Епархій, обезпечає будинки, скот, господарскі знаряди, збіжє в зерні і соломі, єїно в стогах і будинках против шкід огне-вих за можливо найнижшою оплатою.

Шкоди ліквідують ся і виплачує ся сейчас по пожарі, а договори заключені з першими Товариствами контрасекраційними подають „Дністрови“ можність обезпечувати і виплачувати і найвиші суми.

Полїси „Дністра“ приймає банк краєвий у Львові при позичках іпотечних.

На житє можна обезпечати ся через „Дністер“ після всіх можливих комбінацій в товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає як найкористійші услїва і видає полїси і квїти в рускїм язїї.

Товариство взаїмного кредиту „Дністер“, стоваришенє зарєєстрованє з обмеженою порукою, приймає від євоїх членів і третїх лиць вкладки до опрєентованя по 5 процент. Гваранція цілковита. Удїли по 50 корон. Позички удїляють ся тільки властителям реальностей, вільних від тягарів, за порукою двох членів. З позичок відтягає ся десята часть на удїл.

Зголошеня о удїленє аґенції в місцевостях, де „Дністер“ не є заступлений, приймають ся.

Памятайте на Народний Дім
в Чернівцях!

Добрі Ради.

Часопис ілюстрована для господарства, до-мівства і забави. Виходить в Рогізні що місяця. Передплата, платна в Рогізні, виносить на рік 1 зр. 50 кр. Адреса: „Добрі Ради“ в Рогізні, почта Садагура.

В редакції можна ще дістати давні рочники Добрих Рад.

1. рочник „Д. Р.“ містить до 200 поучаючих уступів а зверх 120 забавних приказок і много иньшого. Цїна цілого рочника 1 зр. 20 кр., без 2. числа 80 кр., а без 2. і 3. лише 40 кр.

2. рочник „Д. Р.“ містить до 300 статейок, дуже много приказок і одну довгу повість, що майже через всі числа тягне ся: „Як то з Василя Двірничука зробив ся Василь Дворницький і які він пригоди мав, що єя свого роду відцурав.“ Цїна цілого рочника 1 зр. 20 кр., а без двох чисел 50 кр.

3. рочник „Д. Р.“ містить так само як і другий рочник дуже много позиточного для господарства і забави, много образків і одну більшу повість: „Як визволювали Сорохан і Громко євоїх єинів з войска“. Єя повість була печатана вже 4 рази (3 рази по руски і раз по німецки). Цїна цілого рочника 1 зр. 30 кр., без двох чисел 60 кр.

4. рочник „Д. Р.“ містить як і попередні дуже много позиточного і забавного для всіх і окрім того много дуже практичних рисунків. Цїна цілого рочника 1 зр. 40 кр., а без двох чисел 70 кр.

5. рочник „Д. Р.“ містить окрім всіляких порад для всіх ще і 8 дуже забавних повісток як нпр.: „Адвокат в небі“ „Ретельний жидок.“ Цїна 1 зр. 20 кр.

6. рочник Д. Р. містить забавну повість: „Петро Фостик і єго син Фостович“.

Цїна 6 рочників разом з рек. пересилкою 6 зр.

Виданя „Буковини“.

Перші Зорі, оповіданє Теодота Галїпа, сторін 110, вісімки, цїна 30 кр., з пересилкою 35 кр.

В день сьвятої волї. Оповіданє О. Я. Кониського, сторін 42, 16-ки, цїна 10 кр., з пересилкою 12 кр.

Для передплатників „Буковини“ обі книжки коштують лише 30 кр. разом з пересилкою.

Рух поїздів залізничих

важний з днем 1-го мая 1895 після середно-європейского годинника.

Приходять	П о ї з д и							Відходять	П о ї з д и								
	поспішні			особові			мішані		поспішні			особові			мішані		
до Чернівців									з Чернівців								
З Відня, Кракова, Львова, Станіславова, Коломиї і Снятина	1224	.	.	639	1034	630	.	.	До Снятина, Коломиї, Станіславова, Львова, Кракова і Відня	304	.	.	948	947	513	.	.
З Букарешту, Яє, Сучави, Глибоки	249	.	.	920	931	500	.	.	До Глибоки, Сучави, Яє, Букарешту	1244	.	.	654	1044	630	.	.
З Новоселиці, Садагури	.	.	.	.	.	.	1145	935	До Садагури, Новоселиці	.	.	.	.	.	.	830	625
до Львова									зі Львова								
З Відня, Кракова	122	510	840	700	906	900			До Кракова і Відня	840	250	1100	455	1025	645		
З Букарешту, Сучави, Чернівців, Станіславова	950	.	.	132	737	617			„ Підволочиск	.	156	546	.	950	1020		
З Підволочиск	225	1000	.	825	500	.			„ „ з Підзамча	.	210	600	.	1014	1044		
З „ на Підзамче	213	944	.	812	433	.			„ Чернівців, Сучави, Яє, Букарешту	615	.	.	1030	240	1035		
Зі Стрия	.	.	.	1205	810	142			„ Стрия	.	.	.	525	933	738		
З Белзця	.	.	.	800	440	.			„ Белзця	.	.	.	915	710			
Зі Скольного і Стрия	.	.	.	916	.	.			„ Скольного і Стрия	.	.	.	.	.	300		
З Відня, Кракова (т. зв. блискавичний потяг)	.	.	.	.	.	.			„ Кракова, Відня, (т. зв. блискавичний потяг)	840	.	.	.	.	.		

Підчеркнені числа означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мин. рано. — Середно-європейский час ріжнить ся від львівського о 36 минут, а від черновецького о 44 минут; коли на залїзниці є 12 год., то на львівскім годиннику є 12 год. 36 мин., а на черновецкїм 12 год. 44 минут.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Осипа Бучканича.

За редакцію відповідає Осип Маковей.

